

Veľká noc bola v znamení šibania i oblievania

s. 5

Strechu nad školskou jedálníou demontovali dobrovoľníci

s. 3

Bananci upratovali svoje domácnosti aj obec

s. 3

Veriaci oslávili najvýznamnejší sviatok roka

s. 4

ÚVODOM

MAGICKÁ VEĽKÁ NOC

Po studenej zime každoročne prichádza jar. Spoza oblakov vykúka zubaté slnko. Jeho lúče roztápajú zamrznutú zem. Všade navôkol sa príroda prebúdzá zo zimného spánku. Symbolom jari sú prvé vyrastajúce kvietky – sneženky. Nahé konáre stromov sa tiež pomaličky prebúdzajú, je vidieť púčiky kvetov a vyrastajúce lístky. Oedlho sa vzduchom začne šíriť povestná vôňa jari. V záhradách sa začína čulý pracovný ruch. Po dlhej zime je potrebné pripraviť pôdu tak, aby sme sa mohli neskôr tešiť z hojnej úrody. Neodmysliteľnou súčasťou jari je najmä pre veriacich Veľká noc. Nie nadarmo sa jej hovorí sviatok jari. Veľká noc je najstarším a najvýznamnejším kresťanským sviatkom, počas ktorého si kresťania pripomínajú smrť a vzkriesenie Ježiša Krista. Termín sviatkov nie je pevne stanovený. Veľká noc pripadá na prvú nedeľu po jar-nom splne mesiaca – po 21. marci. V túto nedeľu podľa svedectva apoštolov Ježiš Kristus vstal z mŕtvych. Veľkonočný týždeň trvá od Kvetnej nedele po Bielu sobotu. Počas neho si cirkev obzvlášť intenzívne pripomína pamät-né dni utrpenia a smrti Ježiša Krista. Počas Bielej soboty trvala omša bezmála tri hodiny, mala však neopísateľnú tradíciu. Po Veľkom týždni nasleduje Veľkonočný pondelok, ktorý je dňom starých slovenských tradícií. Mládeni v tento deň korbáčmi upletenými z prútov vrby šibú dievčatá a polievajú ich studenou vodou. Traduje sa, že tieto ľudové zvyky im majú počas roka priniesť zdravie a krásu.

Martin Šmehlík

Z MATRIKY

Počas posledného mesiaca sa na Banke:

NARODILI

Filip Mrva

VÝVOZ ODPADU

Počas najbližšieho mesiaca bude separovaný odpad vyvážený nasledovne:

KOVY

3. máj (štvrtok)

SKLO

7. máj (pondelok)

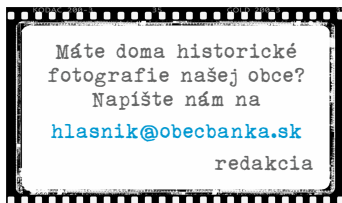
PLASTY

18. máj (piatok)

TETRAPAKY

3. – 31. máj (štvrtok)

Marius Pedersen, a. s.

INFORMÁCIA

VŠEOBECNÉHO LEKÁRA SA NEPODARILO NÁJSŤ

Vážení občania, aj napriek úsiliu MUDr. Stanislava Čárskeho a starostky obce sa nepodarilo zabezpečiť náhradného všeobecného lekára pre dospelých v obci Banka. Pacienti si môžu svoje zdravotné karty vyzdvihnúť v čase ordinačných hodín. Pre obvod Banka je ošetrojúcou lekárkou MUDr. Zuzana Nedelková (Liečebný dom Hron, Pribinova 32) a MUDr. Čunčíková (oproti nemocnici). Po komunikácii s MUDr. Stanislavom Palugom je možné prihlásiť sa aj v jeho ordinácii na Valovej ulici. O 2 až 3 mesiace sa plánuje presťahovať do nových priestorov na Teplickej ulici (pri CVČ Ahoj).

obecný úrad

38. RIADNE OBEČNÉ ZASTUPITEĽSTVO

Dňa 28. marca 2018 sa konalo 37. riadne zasadnutie obecného zastupiteľstva (OZ) obce Banka, ktoré:

SCHVÁLILO

- odpredaj pozemku vo vlastníctve obce Banka, register C-KN, parc. č. 1373/3 s celkovou výmerou 8 107 m² (zastavané plochy a nádvorie), oddeleného geometrickým plánom č. 46596399-82/2017; parc. č. 1373/12 s výmerou 1 157 m² za cenu 20 €/m² podľa zákona o majetku obcí ako dôvod hodný osobitného zreteľa, ktorý spočíva v tom, že na predmetnom pozemku bude vybudované zariadenie sociálnych služieb na základe žiadosti spoločnosti Proinvest Slovakia, s. r. o., súčasťou podmienok kúpnej zmluvy bude právo spätnej kúpy v prípade nezrealizovania zámeru a dĺžka prevádzkovania sociálneho zariadenia najmenej 5 rokov
- rozpočtové opatrenie č. 1/2018
- VZN č. 2/2018 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Banka
- VZN č. 3/2018 o rozsahu poskytovania sociálnych služieb, o spôsobe a výške úhrady za sociálne služby v obci Banka
- umiestnenie dopravných značiek s významom maximálna povolená rýchlosť 20 km/hod. a označenie kraja chodníka žltou farbou, signalizujúce zákaz stáť motorových vozidiel v úseku na Podhorskej ulici
- zámer odpredať pozemok parc. č. 348/3 s výmerou 294 m² vo vlastníctve obce Banka, zapísanom na LV č. 2279 (orná pôda), register E-KN, s podmienkou vyhotovenia a predloženia znaleckého

- ho posudku na určenie všeobecnej hodnoty pozemku žiadateľom a následného prerokovania na najbližšom zasadnutí OZ obce Banka
- zámer odpredať pozemky parc. č. 1324/3 (zastavané plochy a nádvorie) s výmerou 819 m²; parc. č. 1324/4 (zastavané plochy a nádvorie) s výmerou 8 m² a parc. č. 1325/4 (zastavané plochy a nádvorie) s výmerou 1 127 m² vo vlastníctve obce Banka, zapísané na LV č. 1300, register C-KN, s podmienkou vyhotovenia a predloženia znaleckého posudku na určenie všeobecnej hodnoty pozemku žiadateľky a následného prerokovania na najbližšom zasadnutí OZ
- prijatie daru, ktorý spočíva v ponuke darovania vlastníckych podielov na pozemkoch parc. č. 1077 (orná pôda) s výmerou 370 m² a parc. č. 1078 (orná pôda) s výmerou 1 877 m², zapísaných na LV č. 1332 v k. ú. Banka, register E-KN, vo vlastníckom podieli 3/50 (čo tvorí výmeru 136 m²) od p. Žigraya
- prenájom pozemku parc. č. 689/2 (lesné pozemky) s výmerou 5 000 m², register E-KN, zapísanom na LV č. 1860 v k. ú. Banka od Urbárskeho spoločenstva Banka na dobu 10 rokov od 1. 4. 2018 do 31. 3. 2028
- podanie žiadosti o nenávratný finančný prostriedok na projekt Kompostáreň v obci Banka (na výzvu OPKZP-PO1-SC111-2017-33) a spolufinancovanie projektu obcou Banka vo výške 5 %
- vyhlásenie verejnej obchodnej súťaže na prenájom nebytových

- priestorov, nachádzajúcich sa na Topolčianskej ceste 36 v obci Banka v časti budovy na parc. č. 209 (zastavané plochy a nádvorie) s výmerou 73 m², ktoré pozostávajú z dvoch miestností, sociálnych zariadení a skladu; zapísanej na LV č. 1300 v k. ú. Banka s cieľom poskytnutia priestorov na cukráreň, vináreň, kaviareň alebo občerstvenie podobného druhu s predpokladom vytvorenia nefajčiarskych priestorov v celom objekte a s podmienkou predloženia čo najvhodnejšieho podnikateľského zámeru a výhodnej ceny za prenájom a energie
- predĺženie nájmovej zmluvy p. Jánovi Rigovi na prenájom bytu v bytovom dome na Ceste Janka Alexyho 43 v obci Banka na dobu 3 roky formou dodatku
- na základe vyhlásenia verejnej obchodnej súťaže podľa Obchodného zákonníka odpredaj časti pozemku vo vlastníctve obce Banka parc. č. 882/6 (zastavané plochy a nádvorie) s výmerou 21 m², zapísanom na LV č. 2279, register E-KN, v k. ú. Banka za cenu 50 €/m² a pozemku vo vlastníctve obce Banka parc. č. 887/1 (ostatné plochy) s výmerou 30 m², zapísanom na LV č. 2279, register E-KN, v k. ú. Banka za cenu 50 €/m² na základe jednej predloženej ponuky p. Dušanom Knapom
- výber najvýhodnejšej cenovej ponuky na výkon stavebného dozoru na projekt Materská škola a telocvičňa v obci Banka (spoločnosť Ing. Emil Bielík – ProjStav) za cenu 20 400 €

ZAMIETLO

- odkúpenie spoluvlastníckych podielov p. Miklíkovej nehnuteľností parc. č. 1240/1 (zastavané plochy a nádvorie) s výmerou 300 m²; parc. č. 1240/8 (zastavané plochy a nádvorie) s výmerou 35 m²; parc. č. 1241/1 (zastavané plochy a nádvorie) s výmerou 617 m²; parc. č. 1241/9 (zastavané plochy a ná-

- dvorie) s výmerou 85 m²; parc. č. 1255/11 (zastavané plochy a nádvorie) s výmerou 2 570 m²; parc. č. 1255/38 (zastavané plochy a nádvorie) s výmerou 172 m² – všetky v podieli 7/160 (spolu tvoria výmeru 166 m²)
- žiadosť p. Rusnákovej o umiestnenie spomaľovacích retardérov na

- Podhorskej ulici
- ponuku p. Ireny Sigetovej na odpredaj pozemku parc. č. 237 s výmerou 330 m², zapísanom na LV č. 1081, register C-KN, v k. ú. Banka, pretože obecné zastupiteľstvo v návrhu rozpočtu nepočítalo s možnosťou kúpy uvedeného pozemku a nemá vyčlenené prostriedky

ZOBRALO NA VEDOMIE

- informácie právneho zástupcu obce Banka o ďalšom postupe v súdnom konaní Obec Banka vs. P. Šebo a spol.

- informáciu o získaní dotácie na závlahový systém na futbalové ihrisko vo výške 10 000 €
- informáciu o spolupráci s obcou

- Moravany nad Váhom
- informácie prítomných hostí – p. Filusa a p. Adamkovičovej

obecný úrad

STRECHU NAD ŠKOLSKOU JEDÁĽŇOU DEMONTovali DOBROVOĽNÍCI

V stredu 11. apríla odovzdala obec stavenisko v areáli základnej školy spoločnosti Combin Banská Štiavnica, s. r. o., ktorá začala s výstavbou komplexu telocvične, šatní, odborných učební, škôlky, kuchyne a jedálne. Prácam predchádzala demontáž strešnej krytiny a prvkov nad bývalou školskou jedáľňou, s ktorou v sobotu 7. apríla výrazne pomohli obyvatelia.

■ Počas sobotňajšej brigády priložili ruku k dielu členovia nohejbalového klubu, dobrovoľného hasičského zboru, taktiež technickí pracovníci obecného úradu, verejnoprošpešní pracovníci, poslanci obecného zastupiteľstva, starostka obce, redakcia Bananského hlás-

nika a ďalší obyvatelia obce. Viac ako dvadsať pracovníkov udalo hneď ráno rýchle pracovné tempo. Počas šiestich hodín prác kompletne rozobrali škridľovú krytinu vrátane krovov, hrád, strešných latiek, parapriepustnej fólie, hromozvodu a rín. Brigádnici sa naobedovali v

pohostinstve Papagáj, ďalšie občerstvenie zabezpečila obec.

■ V stredu 11. apríla popoludní odovzdala starostka obce stavenisko firme Combin Banská Štiavnica, s. r. o., ktorá na druhý deň začala rozoberať fasádu na budove bývalej školskej jedálne. V nasledujúcich dňoch bola budova kompletne zbúraná. Prašnosť počas demolácie minimalizovali robotníci rozstrekaním vody. Pre potreby vývozu sutín bola časť oplatenia odstránená a hlinené podloženie vysypané štrkom.

Stavenisko je z bezpečnostných dôvodov oddelené od zvyšku školského dvora a od ulice prenosným plotom, za ktorý nesmú vchádzať žiaci, pedagógovia ani okoloidúci. Vodiči by mali pri prejazde okolo základnej školy zvýšiť opatrnosť a rešpektovať prenosné dopravné značenie, ktoré upozorňuje na výjazd nákladných vozidiel z areálu.

Viktor Vrábek

Všetkým brigádnikom patrí veľká vďaka.

foto: vv

BANANCI UPRAŤOVALI SVOJE DOMÁCNOSTI AJ OBEC

Apríl je už tradične časom jarného upratovania. Počas akcie Čistá obec boli na troch miestach v obci rozložené kontajnery. Do upratovania sa zapojili aj organizácie pôsobiace v našej obci. Týždeň po Čistej obci sa uskutoční zber bio- a elektroodpadu, o jeho výsledkoch budeme informovať v ďalšom čísle.

■ S upratovaním ako prví začali poľovníci, ktorí 17. apríla vyzbierali odpadky z náučného chodníka medzi Obrázkovou horou a Havranom a v okolí chat vrátane príjazdovej cesty v Seništiah. Okrem plastových fliaš naďabali štyria poľovníci aj na nárazníky či matrace.

■ V sobotu 21. apríla sa do upratovania svojich obydľí zapojila väčšina obyvateľov. Dosky, nábytok, periny, sanitárnu keramikú a podobný odpad odovzdávali na Dominovej ceste, Podhorskej ulici, Hlavine, Topolčianskej ceste a na Ceste Janka Alexyho. S ukladaním odpadu pomáhali niektorí obecní poslanci, technickí aj verejnoprošpešní pracovníci a tiež dobrovoľníci. Vyvezených bolo dvadsaťpäť kontajnerov odpadu.

■ V pondelok 23. apríla sa do jarnej brigády zapojilo štrnásť seniorov. Jedna skupina vyupratovala prístupový chodník na cintoríne,

okolie križa a domu smútku, druhá zbavila okolie kostola buriny a natrela bránu Lurdskej jaskyne.

Viktor Vrábek

Slnecnú sobotu využili na upratovanie celej rodiny.

foto: vv

ZÁPIS DETÍ DO MATERSKEJ ŠKOLY

Základná škola s materskou školou, Bananská 46, 921 01 Banka

Riaditeľka ZŠ s MŠ, Bananská 46, 921 01 Banka v zmysle § 59 zákona č. 245/2008 Z. z. a v súlade s § 3 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 308/2008 určuje miesto a termín na podávanie žiadostí na prijatie dieťaťa do materskej školy pre školský rok 2018/2019 nasledovne:

- **termín konania zápisu:** 14. a 15. 5. 2018
- **v čase:** 10.00 – 13.00 hod.
- **miesto konania:** Materská škola, Topolčianska 50, 921 01 Banka

Podmienky prijímania detí

Do materskej školy budú prednostne prijímané deti, ktoré:

- dovŕšili piaty rok života;
- majú odloženú povinnú školskú dochádzku;
- majú dodatočne odloženú povinnú školskú dochádzku.

Ďalšie podmienky prijatia dieťaťa

Dieťa, ktoré:

- dovŕši do 31. augusta vek 3 roky;
- má trvalé bydlisko v obci Banka.

K zápisu je potrebné priniesť lekársku správu o dieťati nie staršiu ako 3 dni odo dňa podania žiadosti. Rodičia si môžu vyzdvihnúť žiadosť v budove materskej školy.

Mgr. Karin Kusovská,
riaditeľka ZŠ s MŠ Banka

DETSKÉ PIESKOVISKO

Pri vstupe do materskej školy k zákazu vstupu mimo otváracích hodín pribudlo upozornenie, ktoré stanovuje, že pieskovisko v objekte materskej školy je určené len pre škôlkarov. V čase, keď je materská škola zatvorená (po pracovnej dobe, cez víkendy či prázdniny), chodí do areálu mládež z Banky. Museli sme pristúpiť k takémuto kroku, pretože zakaždým nájdeme piesok rozhádzaný vôkol a sú v ňom nahádzané kamene, ktoré nám niektoré deti vyzbierali a pieskovisko pohrabali. Mládež sa tadiaľ taktiež preháňa na bicykloch, behá okolo škôlky či kope loptu do okien (mená poznáme). Týmto mladým ľuďom odkazujeme, aby si našli iné zábavy.

Monika Motyčková,
zástupkyňa riaditeľky školy
pre materskú školu

AKTUÁLNE

PRVÝ APRÍL

Prvý aprílový deň je už tradične Dňom bláznov. Na obecnej facebookovej stránke sme v priebehu tohto dňa publikovali päť viac či menej uveriteľných príbehov, ktoré si za deň prečítalo takmer desiatitisíc užívateľov. Na príspevky reagovali desiatky obyvateľov Banky, Piešťan a celého regiónu, viacerí užívatelia sa dokonca verejne priznali, že niektorým príbehom uverili. Môžeme vás uistiť, že pri Ahoji žiadny meteorit nedopadol; žiadna bananská venuša nebola nájdená; autobusové zastávky v bočných uliciach nepribudnú; obecný úrad sa na Čertovu pec neprestahuje a ani futbalové ihrisko nenahradí mäsokombinát. Ak sme štipkou humoru okorenili vašu prvoaprílovú nedeľu, sme radi; ak nie, skúsime to opäť o rok. Touto cestou sa chcem poďakovať kamarátovi Filipovi Vidovi za asistenciu pri príprave príbehov.

Viktor Vrábek

VERIACI OSLÁVILI NAJVÝZNAMNEJŠÍ SVIATOK ROKA

Veľká noc pripadla tento rok na záver marca a prvé aprílové dni. Kresťania na celom svete oslávili vzkriesenie Ježiša Krista po jeho smrti na kríži. Prinášame prehľad veľkonočných náboženských udalostí, ktoré sa uskutočnili na prelome marca a apríla na Banke.

KVETNÁ NEDEĽA

25. marec

V nedeľu pred Veľkou nocou si katolíci pripomenuli príchod Ježiša do Jeruzalema, ktorý zaznamenali všetky štyri evanjeliá. Slávnosť sa konala dopoludnia na kostolnom dvore. Palmové listy, ktorými vítali Ježiša, sa v našej zemepisnej šírke nahrádzajú bahniatkami. Posvätil ich P. ICLic. Mag. theol. Miloš Zárecký OT. Omša pokračovala pašiami v interiéri.

ZELENÝ (VEĽKÝ) ŠTVRTOK

29. marec

Pri večernej liturgii si veriaci pripomenuli poslednú Ježišovu večeru, umývanie nôh učeníkom, ustanovenie Eucharistie pri Poslednej večeri, Ježišovu modlitbu na Olivovej hore a jeho zajatie. Kaplán dp. Mgr. Ľuboš Matúš symbolicky umyl nohy dvanástim mužom. V tento deň sa naposledy rozoznel organ a zvony, ktoré na nasledujúce dva dni nahradil rapkáč.

VEĽKÝ PIATOK

30. marec

Na Veľký piatok sa neslúžila žiadna omša. Omše sú radostnými udalosťami, no práve tento deň je dňom veľkého smútku. V Kostole sv. Martina odznali pašie a dekan vdp. Mgr. Jozef Gallovič odhalil kríž.

O pol ôsmej večer vyrazila z piešťanského Kostola sv. Cyrila a Metoda kresťanská mládež s faklami na Červenú vežu, kde sa o ôsmej hodine začala veľkonoč-

Nočnú krížovú cestu osvetľovali fakle, baterky a mesiac. foto: vv

ná krížová cesta. Zúčastnili sa jej aj mnohí veriaci z Banky. Napriek predpovedanému daždivému počasiu ľudí sprevádzal len silnejší vietor. „Veľkonočnú krížovú cestu absolvujeme už od roku 2014. Zatiaľ nám ani raz nepršalo. Verte tomu, že na Veľký piatok nikdy nebude pršať,“ povedal po krížovej ceste Dominik Jánoška. Mládeži názorne ukázal, že konať zlo sa neoplatí – ešte v roku 2016 sa vandali pokúsili zrezať kríž na Červenej veži, no keďže je vyrobený zo železobetónu, spôsobili len minimálne škody. Omša bola mládeži nielen venovaná, ale samotní budúci i aktuálni birmovanci pomáhali dekanovi vdp. Mgr. Jozefovi Gallovičovi s jej vedením.

BIELA SOBOTA

31. marec

Počas Bielej soboty sa nekonali žiadne sväté omše. Od ôsmej ho-

diny rannej sa v kostole pri Božom hrobe pristavovali veriaci z celej obce. Pokľakli si pri soche ležiacoho Ježiša a pobozkali kríž s jeho podobizňou. V minulosti strážili Boží hrob v bananskom kostole dobrovoľní hasiči.

Na veľkonočnú vigíliu o pol ôsmej večer ešte pozýval rapkáč. Veriaci sa stretli pred kostolom, kde symbolicky zapálili tzv. Judáša, symbol zla. Niekedy sa tento akt nazýva aj obrad svetla. Po zotmení o deviatej hodine sa rozoznili zvony, ktoré sprevádzali nočnú procesiu po Topolčianskej, Krátkej a Kamennej ulici. Trojhodinovú bohoslužbu celebroval dp. Mgr. Ľuboš Matúš. Veriaci si pripomenuli noc, počas ktorej bol Ježiš vzkriesený.

VEĽKONOČNÁ NEDEĽA (ZMŔTVYCHVSTANIE PÁNA)

1. apríl

V prvý aprílový deň slávili kresťania najväčšiu slávnosť cirkevného roka – Kristovo vzkriesenie a víťazstvo nad smrťou. Svätú omšu celebroval vdp. Mgr. Jozef Gallovič.

VEĽKONOČNÝ PONDELOK (PONDELOK BARÁNKA)

2. apríl

Počas tohto dňa kresťania prežívali veľkonočnú radosť zo svojho vykúpenia. Ježiša Krista, ktorého krv zachránila ľudí od večného utrpenia, symbolizoval baránok. Omšu odslúžil JCLic. Pavol Repko.

Viac o šibačke a oblievačke sa dočítate na nasledujúcej strane.

Počas veľkonočnej vigílie prešla o desiatej večer obcou procesia. foto: vv

VEĽKÁ NOC BOLA V ZNAMENÍ ŠIBANIA I OBLIEVANIA

Korbáč v jednej ruke, voňavka v druhej a ide sa na akciu. Veľkonočná šibačka je obľúbenou tradíciou hlavne u mužov a chlapcov. 2. apríla si menej nežné pohlavie privstalo, aby prekvapilo svoje mamy, sestry, babky, dcéry, nevesty či susedy a tradične im zavinšovalo veľa zdravia a šťastia po celý rok.

S naším fotoaparátom sme počas predpoludnia navštívili viaceré domácnosti. Prvou bola rodina Turňovcov na Dominovej ceste. Pred kúpeľnými bytovkami sa vedro vody ušlo mladej mamine Diane. Keďže jarné slnko bolo ešte predsa len trochu zubaté, manžel Lukáš použil teplú vodu. „*Oblievavka bola fakt super, takto vedrom som to schytala prvýkrát a keby mi tak poldeci (vody, pozn. red.) nešplechlo rovno do ucha, možno by som si to hneď aj zopakovala. A, mimochodom, už úplne cítim to prudké zdravie, čo ma bude tento rok sprevádzať,*“ priblížila svoje dojmy Diana Turňová. Tento moment je zachytený na titulnej strane. Na menšie rodinné šibačkové bláznovstvo sa prizerala dcéra Marínka a syn Samko v kočíku s korbáčom v ruke.

Naše kroky smerovali ďalej na Pokojnú ulicu, kde trinásťročný Šimon po vyšibaní babky a mamy navštívil s farebným korbáčom aj susedy. „*Šibačka sa mi veľmi páčila. Kedysi som zvykol nosiť so sebou aj voňavku, ale ženy bývajú už aj tak navoňané, takže ďalšiu vôňu netreba. Ako výslužku som dostal sladkosti, ovocie a peniaze,*“ povedal nám Šimon Garec.

Možno si spomeniete na titulnú fotku, ktorá zdobila vľahjšie aprílové číslo našich novín. Dvadsaťštyriročná Zuzana Šmehlíková z Polomy vtedy pristúpila na oblievanie dvomi vedrami studenej vody. „*Pre mňa ako obeť minuloročnej oblievacej akcie bola táto Veľká noc oveľa pokojnejšia. Na Veľkonočný pondelok chlapom neradno veriť,*“ dodala jedným dychom. Tento rok zvolil mladší brat miernejšiu metódu – šibanie. O tom, ako tento veľkonočný akt štípe, sa Martin presvedčil na vlastnej koži, keď sestra vzala spravodlivosť do svojich rúk.

Počas Veľkonočného pondelku v domácnostiach rozvoniavala veľkonočná baba, baránok, hrudka aj medovníky. Pani Mária Lukáčiková nás ponúkla originálnymi zákuskami v tvare zajačikov a vajíčok. V každej domácnosti sa z výslužiek ušlo aj našej redakcii, za čo veľmi pekne ďakujeme.

Viktor Vrábel

AKTUÁLNE

HASIČI PODSTÚPILI KONTROLU

Vo štvrtok 5. apríla napodludnie sa na Banke uskutočnilo neplánované preskúšanie akcieschopnosti Dobrovoľného hasičského zboru Banka spojené s kontrolou techniky. Previerku vykonali príslušníci Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Piešťanoch, ktorí spracujú oficiálne závery kontroly.

Viktor Vrábel

NA BANKU DORAZIL POZDRAV ZO SAHARY

Počas noci z 15. na 16. apríla pokryla územie Slovenska vrátane našej obce vrstva jemného prášku. „*V prúde veľmi teplého, pôvodom až tropického vzduchu od Sahary sa k nám dostal piesok, ktorý so zrážkami dopadol na zemský povrch,*“ priblížila meteorologička Mgr. Miriam Jarošová, PhD. Majitelia vozidiel a bicyklov neskrývali „nadšenie“...

Viktor Vrábel

NA ŽIACKEJ ULICI SA ROZHORELA ŠOPA

V piatok 20. apríla popoludní začala horieť šopa za rodinným domom na Žiackej ulici. Plamene ešte pred príchodom hasičov stlmili domáci so susedmi. Piešťanskí hasiči dohasili požiar s pomocou vysokotlakového prúdu vody. Časť ulice bola počas zásahu uzavretá. Presnú príčinu požiaru určí zisťovateľ príčin požiaru.

Viktor Vrábel

POĎAKOVANIE

OPRAVA VOZIDLA

Obec Banka ďakuje páňovi Mariánovi Moravčíkovi za nezištnú opravu obecného vozidla Volkswagen.

obecný úrad

HĽADANIE VEĽKONOČNÝCH VAJÍČOK

Napriek tomu, že nám počasie 27. marca neprialo, hľadanie veľkonočných vajíčok si deti v materskej škole užili. Pani učiteľky improvizovali a miesto kríkov a trávy sme vajíčka hľadali medzi hračkami. Touto cestou by sme sa chceli poďakovať Občianskemu združeniu Za krajšiu obec za krásne prútené košíky pre deti a čokoládové vajíčka. Kto vajíčko nenašiel, neodíšiel naprázdno – odniesol si veľkého čokoládového zajačika.

kolektív
Materskej školy Banka

NÁZORY

KAM KRÁČAŠ, BANANSKÝ FUTBAL?

Som jedným z tých, ktorí sme v minulosti žili bananským futbalom. Žili sme ním od nedele do nedele, v podstate celý rok. Už ním nežijem tak intenzívne, stále ho však sledujem vďaka novinám. Kúpil som si Piešťanský týždeň a bomba – Banka v najnižšej možnej súťaži posledná, výsledok 0:11 pre hostí. Žiaľ, nie je to prvoaprílový žart. Nevieť to inak nazvať ako hanobenie futbalovej tradície v obci. Kde môže byť chyba? V hráčoch, v trénerovi, v manažérovi alebo v nás, ktorí sa nemo prizeráme, akým smerom sa futbal na Banke ubera? Obec prispieva na futbal nemalou čiastkou, areál je vo veľmi slušnom stave, len ten výsledný futbalový efekt je zarážajúci... Nestálo by za to, aby od kompetentných vyšiel zdravý impulz a začali s tým niečo robiť? Bol by veľmi zlé, keby futbal na Banke zanikol. Skúsme nájsť spoločné riešenie, aby tento rozšírený dedinský fenomén vstal z popola.

fanúšik

ŽIACI NAVŠTÍVILI KRAJINU TULIPÁNOV

V základnej škole sa uskutočnila Rozprávková noc pre všetkých žiakov, pokračovali zaujímavé aktivity podporujúce čítanie, matematické súťaže a deti si užili aj výlet do Holandska. Veľmi radi sme pomohli chorým ľuďom a prírode.

■ 13. a 14. marca sa naši šikovní matematici zúčastnili okresného kola Pytagoriády. Najlepšie sa darilo Miškovi Krajčírikovi (5. ročník), ktorý skončil na 5. mieste a Damiánovi Kusovskému (8. ročník), ktorý sa umiestnil na 4. mieste.

■ V rámci marca – mesiaca knihy žiaci 3. a 4. triedy strávili niekoľko hodín čítaním v školskej knižnici, kde spoločne vyhodnotili 4. ročník literárneho projektu Kráľovstvo zabudnutých príbehov. Žiaci si vzájomne predstavili svoje leporelá a ilustrácie, ktoré napísali a ilustrovali na základe prečítaných kníh.

■ 21. marca sme si na I. stupni našej školy prostredníctvom výtvarnej súťaže pripomenuli Medzinárodný deň boja za odstránenie rasovej diskriminácie. Víťazné práce vytvorili: 1. miesto – Radka Margetinová (2. ročník), 2. miesto – Nina Magulová (3. ročník) a 3. miesto – Michael Melicher (3. ročník).

■ 22. marca sa u nás uskutočnilo školské kolo v prednese poézie a prózy Hollého pamätník. Do okresného kola postupujú: v 1. kategórii v prednese prózy Maxim Beňo (4. ročník), v 2. kategórii v prednese prózy Michaela Svobodová (5. ročník) a v 3. kategórii v prednese poézie Laura Masaryková (8. ročník).

■ Vo štvrtok 22. marca sme oslávili Svetový deň vody formou ITV. Naši žiaci si prostredníctvom zážitkového vyučovania osvojili vedomosti o význame vody pre život človeka, živočíchov i rastlín. Vďaka prezentácii sa oboznámili s množstvom vody v rôznych častiach Zeme aj s návrhmi, ako šetriť vodu. Po malom kvíze sme pokračovali aktivitou Moje telo. Každá trieda si vytvorila maketu človeka v životnej veľkosti, do ktorej rôznymi technikami vkladala informácie o množstve vody v ľudskom tele. Ďalšou aktivitou sme skúmali chuť vody. Z výsledkov výskumu sme zistili, že naše deti vo veľkej väčšine preferujú vodu priamo z vodovodu, naopak, väčšina dospelých obľubuje vodu filtrovanú. Nakoniec sme sa dostali k hlavnej úlohe dňa – k výrobe vodného mlyna. Od dnešného dňa stojí na hlavnej chodbe našej školy nový Bananský vodný mlyn venovaný Dňu vody.

■ Dňa 22. marca žiaci školského klubu detí navštívili Piešťanské informačné centrum, v ktorom sa konala výstava s názvom Jarné inšpirácie. Výstava bola plná tvorivých jarných a veľkonočných nápadov, našim deťom sa veľmi páčila.

■ Žiaci 6. ročníka si pripomenuli marec – mesiac knihy výstavou kníh. Deti prečítali všetky knihy.

■ Na ukončenie mesiaca knihy zavítala aj do našej školy Rozprávková noc. Medzi žiakov 1. až 4. ročníka priviedla so sebou pani spisovateľku Zuzanu Šinkovicovú, autorku knihy Myšiak Samuel a jeho cesta okolo Slovenska

nému prostrediu.

■ V apríli prebehlo okresné kolo v prednese prózy a poézie Hollého pamätník. Žiačka Laura Masaryková (8. ročník) získala v prednese poézie pekné 3. miesto, k čomu jej srdečne gratulujeme. Žiak Maxim Beňo (4. ročník) sa umiestnil v prednese prózy na vynikajúcom 1. mieste, čím si zabezpečil účasť v krajskom kole v Trnave. Naša škola venovala oceneným vecné ceny.

■ Deň narcisov je jedinečná verejnoprospešná zbierka Ligy proti rakovine. Aj tento rok sme sa zapojili do zbierky a podporili tak onkologických pacientov. Na Banke sme vyzbierali 464,69 eur.

Žiaci na najfotografovanejšom mieste Amsterdamu. foto: ZŠ Banka

na bicykli. Deťom odpovedala na ich zvedavé otázky. Počas večera precestovali s myšiakom Samuelom takmer celé Slovensko a zažili množstvo zábavy pri tvorbe rôznych diel z rozličných materiálov. Keďže na našej škole sa vyučuje aj ruský jazyk, témou pre druhostupniarov boli rozprávky z Východnej Európy. Žiaci na základe prezentácie vypracovali kvíz, potom si pozreli ruskú filmovú rozprávku Kráľovstvo krivých zrkadiel. Nakoniec sa zo žiakov stali spisovatelia a ilustrátori, ktorí pracujú hlavne v noci. Výsledkom ich práce bola kniha s rovnomenným názvom.

■ 9. apríla sme sa zo školských lavíc vybrali do prírody. Vzali sme vrecia a gumené rukavice a využili sme vedomosti o odpadových materiáloch a ich separovaní v praxi. Vyzbierali sme odpad v obci; popri Váhu, po ceste na kopiec Ahoj a pomohli sme tak život-

■ Aj tento školský rok absolvovali žiaci našej školy jazykový pobyt. Tentokrát sme obdivovali krásy Holandska. Pozreli sme si mestečko Zaanse Schans, ktoré je preslávené skanzenom holandskej architektúry – zeleno-bielymi domami, typickými veternými mlynmami a remeselníckymi dielňami. Prepravili sme sa do dedinky Volendam, kde sme absolvovali prehliadku v syrárni s výkladom o výrobe syra a ochutnávkou. Videli sme mesto Utrecht, jeho malebné ulice s grachtami (vodné kanály, pozn. red.) a následne sme navštívili kvetinový park Keukenhof. Obdivovali sme krokusy, narcisy, tulipány, ľalie i hyacinty. V Amsterdame sme mali prehliadku v brusiarni diamantov Coster Diamonds, videli sme plávajúci kvetinový trh a námestie Damm. Zdraví, spokojní a plní zážitkov sme sa všetci vrátili domov.

Bibiana Kuliková

KEĎ SA K SLOVU DOSTANE RAPKÁČ

Každoročne na Zelený štvrtok sa vo svätostánkoch v kresťanských krajinách zaväzujú zvony. Prenikavý radostný zvuk zvonov a organu zrazu utíchnu, pretože veriaci si v tomto období pripomínajú utrpenie Ježiša Krista. Počas nasledujúcich dvoch dní sa ozývajú rapkáče či klopadlá. Z veže Kostola sv. Martina už tradične i tento rok znel rapkáč. Spolu s bratrancami Moravčíkovi sme sa pozreli na jeho históriu.

BANANSKÝ RAPKÁČ

- autorom je Peter Moravčík z Banky
- nachádza sa vo zvonici tzv. nového kostola
- bol vyrobený ručne
- v kostolnej veži bol osadený 23. marca 1948
- rapkať zvykli deti z dediny
- bol motorizovaný v 70. rokoch
- ide o jediný rapkáč v kraji

foto: vv

LEN NA VEĽKÚ NOC

Aj keď v niektorých slovenských obciach mal rapkáč viacero funkcií (odhliadnuc od duchovného života slúžil tiež na varovanie obyvateľstva či na zvolávanie baníkov), na Banke sa odnepamäti používa len počas Veľkej noci. Od Zeleného štvrtku do Bielej soboty sú totiž zvony symbolicky zviazané. Tento zvyk je údajne starší ako samotné kresťanstvo. Ľudia verili, že na Zelený štvrtok sa začínajú aktivizovať nečisté sily, ktoré bolo potrebné odohnať. A práve na to slúžili rapkáče.

KOMPLET Z DREVA

Drevené zariadenie pribudlo v kostolnej veži na jar 1948. „Otec vyrobil rapkáč na kolene, nejaké veľké vybavenie v dielni vtedy nemal. Mama poháňala drevený sústruh kolesom, ktorým sa neskôr

poháňal samotný rapkáč v kostolnej veži. Tatko ma k sústruhu vtedy nepúšťal a ani ma to ako malého chalana veľmi nezaujímalo,“ spomína obyvateľ Vojtech Moravčík. Po dokončení otec Peter daroval rapkáč obci.

Rapkáč sa nachádza v rohu kostolnej veže nového kostola, hneď vedľa malého a veľkého zvona. Konštrukcia je vysoká a široká asi jeden meter. V drevenom ráme sú pripevnené pružné latky, tzv. perá. V hornom rade ich je sedem, v dolnom o jedno viac. Medzi perami sa nachádza valec s výbežkami. Keď sa o valec po jeho roztočení zachytí pero, rapkáč vydá charakteristický zvuk. „Počuteľnosť rapkáča závisí od sily a smeru vetra. Tento rok fúkalo smerom na Piešťany, preto mnohí rapkáč nepočuli,“ vysvetľuje Jozef Moravčík.

JEDNODUCHŠIA OBSLUHA

Rapkáč sa spočiatku ovládal ručne. „Hore vo veži zvykli rapkať deti, ktoré chodili do kostola. Ja som rapkával tiež,“ spomína V. Moravčík. Liatinové koleso, ktorým kedysi otáčali, je opreté o stenu zvonice. Pôvodný rám, valec aj perá sa zachovali do súčasnosti.

Bratranec Jozef Moravčík sa v druhej polovici sedemdesiatych rokov postaral o motorizáciu zariadenia. Pomocou ozubeného kolesa a reťaze spojil valec s elektromotorom. Prevodovku vtedy zaobstaral Štefan Gabriš. Jozef Moravčík až doposiaľ udržiava rapkáč v prevádzkyschopnom stave. Spúšťa a zastavuje ho z medziposchodia pri chóru. „Z času na čas musím latky napnúť a motor namazať olejom, ktorý sa používa do motoriek. Občas preskakuje reťaz, onedlho to ale zmení napojenie prevodovky priamo na valec,“ prezrádza J. Moravčík.

RARITA NA KOLESÁCH

Špeciálne na účely večernej procesie počas Bielej soboty vyrobil Peter Moravčík v rovnakom období aj prenosný rapkáč. „Pracoval na podobnom princípe ako rapkáč vo veži. Na oske tragača boli vyryté zúbky, na ktoré počas jazdy dopadali dve jaseňové perá a tak vydávali zvuk,“ ozrejmil syn Vojtech Moravčík. Kedy sa rapkáč z dedinského života vytratil a kam sa podel, sa nám zistiť nepodarilo.

Viktor Vrábel

Keď reťaz vyskočí z ozubenia, treba ju ručne napraviť. foto: vv

BLÍŽIACE SA OSLOBODENIE

Koncom roka 1944 vznikol v obci odbojový protifašistický partizánsky oddiel Považský prápor slobody, ktorý pôsobil v okolitých lesoch. Jeho veliteľom bol pplk. František Borský, ktorý pochádzal z Borského Mikuláša na Záhorí a bol židovského náboženstva. Tesne pred oslobodením Banky a Piešťan sovietskou a rumunskou armádou sa zvýšila bojová aktivita Považského práporu slobody. Prvá skupina zaútočila na Nemcov v polohe Lipina. Druhá skupina ukoristila pri Ardanovciach rozličný materiál od Nemcov – kone, povozy, vysielačku atď. Tretia skupina strážila horský priechod pri Hubine, kde zajala niekoľko ustupujúcich Nemcov. Štvrtá skupina sa spolu so sovietskymi a rumunskými (spojeneckými) vojskami zúčastnila oslobodenia Banky, ktoré prebehlo 3. apríla 1945. Jadro Považského práporu slobody na čele s veliteľom Františkom Borským vtrhlo 4. apríla do Moraviam nad Váhom, kde ho obyvatelia srdečne privítali. Piešťany boli oslobodené v ten istý deň. Cez Váh prechádzali vojaci na člnoch, pretože nemecké vojsko pri ústupe zničilo Kolonádový a Krajinský most. Sovietska armáda začala ihneď s opravou Krajinského mosta, ktorá trvala desať dní. Na moste pracovali aj niektorí obyvatelia Banky, napr. Ján Vetrík. Po oslobodení Banky a Piešťan sa Považský prápor slobody sústredil na aktivity v Piešťanoch, kde so súhlasom sovietskeho veliteľstva začal pôsobiť ako prvá československá posádka v meste. Členovia oddielu pomáhali zabezpečovať verejný poriadok. Vykonávali tiež strážnu službu na železničných staniaciach – dohliadali na materiál vo vozňoch, ktorý Nemci na Slovensku naražovali, ale pre sabotáže železničiarov už nestihli odviezť do Nemecka.

obecná kronika

Traz veteránov

V sobotu **5. mája 2018** o **10.00 hod.** budú **ulicami Banky** prechádzať historické vozidlá.

Veterány budú následne odstavené na Dominovej ceste pri futbalovom ihrisku.

Upozornenie: Uvedené podujatia budú fotografované.

SO SVOJÍM PROGRAMOM SA PREDSTAVIA DETI Z MATERSKEJ ŠKOLY BANKA. O ZÁBAVU SA POSTARÁ DJ MIKI.

VYHODNOTENIE SÚŤAŽE

Správne riešenie súťažného hlavolamu z minulého čísla znie: **pri liečbe srdcových chorôb**. Výherkyňou sa stala **Slavica Vješticová**. Srdečne gratulujeme! Cenu si môžete prevziať na obecnom úrade.

red

AKTUÁLNA SÚŤAŽ

Jeden z riešiteľov hlavolamu získa balíček káv **Kolumbia Lucero**, ktorý venovala **SLOVENSKÁ CHRÁNENÁ DIELŇA** so sídlom Sládkovičova 2069/10C, Piešťany (web: slovenskachranenadielna.sk).

Ak sa chcete zapojiť do súťaže, pošlite do **20. mája 2018** správne riešenie súťažného hlavolamu spolu s vašimi kontaktnými údajmi na **e-mailovú adresu sutaz@obecbanka.sk** alebo ho vhodte do **vyhradenej schránky** na obecnom úrade.

red

LAMPIÓNOVÝ SPRIEVOD

3. apríla 1948 sa v rámci 3. výročia oslobodenia Banky konala slávnosť spojená s lampiónovým sprievodom. Zástup ľudí spolu s dychovkou prešiel od kostola a zastavil sa na školskom dvore. Príhovor mal riaditeľ školy Jozef Eliáš. Slávnosť bola ukončená hymnickou piesňou ... (tajnička na 15 písmen).

školská kronika

ASTRA BARLA DUPLIKÁT
ELITA ENIGMA EPOCHA
HRADA HREBEŇ JADRAN
KALAMITA KOĽAJ KOREŇ
KOSTRA KOTOL LIADOK
LOPTA MIRHA MLÁĎA
MURÁR OKRASA OLOVO
PÁLENKA PEKLO PLESO
POHANKA POKUS SALÁMA
SKRIŇA SRDCE STAROSTA
SŤAŽEŇ SUKŇA VIOLA
VRTÁK ZAJAC ZÁSYP

K	A	L	R	A	B	A	K	O	K	H	A	T	K	O	A	
A	O	Z	Ď	Ň	T	S	O	L	A	K	R	Á	S	M	K	
L	Ň	Á	P	I	Á	T	T	K	N	R	T	E	Á	A	O	
A	L	K	L	R	K	R	O	E	O	R	L	L	B	S	R	
M	O	E	U	K	I	A	L	P	V	P	A	V	T	E	E	
I	P	D	O	S	L	Á	V	N	O	S	Ť	A	Ž	E	Ň	
T	T	L	U	I	P	A	A	I	L	K	R	U	P	N	M	
A	A	K	A	Y	U	R	D	H	O	O	R	O	O	I	U	
J	O	D	S	R	D	C	E	A	S	L	C	H	A	R	G	R
P	O	Á	R	A	K	O	S	T	R	A	A	H	S	M	Á	
K	Z	A	J	A	C	Í	A	P	O	H	A	N	K	A	R	

Redaktori:
Martin Šmehlík a Viktor Vrabel

Šéfredaktor, fotograf a grafik:
Viktor Vrabel

Autor snímky na titulnej strane:
Vlasto Klesniák

Autor hlavolamov:
Viktor Vrabel

Texty môžete zasielať do 20. dňa v mesiaci na e-mail hlasnik@obecbanka.sk alebo vhodiť do vyhradenej schránky na obecnom úrade. Redakcia si vyhradzuje právo na jazykovú korektúru textov. Poskytnutím príspevku súhlasíte so spracovaním osobných údajov. Všetky čísla nájdete na obecnej webstránke www.obecbanka.sk. ■ **Názov:** Bananský hlasník; **vydavateľ:** Obecný úrad Banka (Topoľčianska cesta 23, 921 01 Banka; IČO: 35594233); EV 5581/17; ISSN 2585-7959; **náklad:** 800 ks; **periodicita:** mesačník; **ročník:** 15.; **číslo:** 4.; **cena:** nepredajné; **dátum vydania:** 28. 4. 2018.